

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4372/2545

นาง หวล สุกสีโจทก์ นาง คำ วรวันผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ มาตรา 3, ป.พ.พ. มาตรา 654, ป.พ.พ. มาตรา 173, พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 มาตรา 3

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์นำเงินดอกเบี้ยจำนวน 60,000 บาท ที่จำเลยค้างชำระซึ่งเป็นดอกเบี้ยที่คิดในอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือน อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ มาตรา 3 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 ไปรวมเข้ากับต้นเงิน 300,000 บาทที่กู้ยืม แสดงว่าโจทก์และจำเลยมีเจตนาที่จะแบ่งแยก การกู้เงินออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งคือกู้เงินจำนวน 300,000 บาท อีกส่วนหนึ่งคือ 60,000 บาท เฉพาะนิติกรรมการกู้ยืมส่วนที่เป็นดอกเบี้ยจำนวน 60,000 บาทเท่านั้น ที่ตกเป็นโมฆะ ส่วนนิติกรรมการกู้ยืมเงินระหว่างโจทก์กับจำเลยในส่วนจำนวน 300,000 บาท ยังคงสมบูรณ์อยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173 นี้ กู้ยืมระหว่างโจทก์จำเลยในเงินส่วนนี้จึงเป็นหนี้ที่สมบูรณ์ เมื่อจำเลยจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้ในวงเงิน 360,000 บาทสัญญาจำนองประกันหนี้ จึงมีผลใช้บังคับได้ตามจำนวนหนี้ประธานที่สมบูรณ์ คือ จำนวน 300,000 บาท เมื่อโจทก์บอกกล่าวบังคับจำนองแล้วโจทก์ย่อมมีสิทธิบังคับจำนองในหนี้ส่วนนี้ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 421,050 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีในต้นเงิน 360,000 บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ หากจำเลยไม่ชำระให้ยึดทรัพย์ที่จำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้โจทก์จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์จำนวน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 300,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ หากจำเลยไม่ชำระให้ยึดที่ดินโฉนดตราจองเลขที่ 642 ตำบลเขาย้อยอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี พร้อมสิ่งปลูกสร้าง บ้านเลขที่ 4/1 หมู่ที่ 1 ตำบลเขาย้อยอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ ถ้าได้เงินไม่พอชำระหนี้เงินยังขาดจำนวนอยู่เท่าใดจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบที่ขาดจำนวนต่อโจทก์จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืนจำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่จำเลยฎีกาว่า เมื่อสัญญากู้ยืมซึ่งเป็นสัญญาประธานเป็นโมฆะบางส่วนสัญญาจำนองซึ่งเป็นสัญญาอุปกรณ์แห่งการกู้ยืมจึงไม่สมบูรณ์ เพราะสัญญาจำนองจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนี้อันสมบูรณ์เท่านั้น และแม้จะฟังว่าหนี้เงินกู้จำนวน 300,000 บาท กับดอกเบี้ยจำนวน 60,000 บาท จะแบ่งแยกกันได้ แต่ขณะทำสัญญาจำนอง โจทก์มิได้มีเจตนาแบ่งแยกหนี้ที่สมบูรณ์กับหนี้ที่เป็นโมฆะออกจากกัน ทั้งสัญญาจำนองไม่อาจแบ่งแยกความรับผิดชอบเป็นส่วน ๆ โจทก์จึงไม่มีสิทธิบังคับจำนองที่ดินโฉนดตราจองเลขที่ 642 หน้าสำรวจ 74 ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรีนั้น เห็นว่า การที่โจทก์นำเงินดอกเบี้ยจำนวน 60,000 บาท ที่จำเลยค้างชำระซึ่งเป็นดอกเบี้ยที่คิดในอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือน อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 มาตรา 3 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา

654 ไปรวมเข้ากับต้นเงิน 300,000 บาทที่กู้ยืมนั้น แสดงว่าโจทก์และจำเลยมีเจตนาที่จะแบ่งแยก การกู้เงินออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งคือกู้เงินจำนวน 300,000 บาทอีกส่วนหนึ่งคือ 60,000 บาท เฉพาะนิติกรรมการกู้ยืมส่วนที่เป็นดอกเบี้ยจำนวน 60,000 บาทเท่านั้น ที่ตกเป็นโมฆะ ส่วนนิติ กรรมการกู้ยืมเงินระหว่างโจทก์กับจำเลยในส่วนจำนวน 300,000 บาท ยังคงสมบูรณ์อยู่ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173 หนี้กู้ยืมระหว่างโจทก์จำเลยในเงินส่วนนี้จึงเป็นหนี้ ที่สมบูรณ์ เมื่อจำเลยจดทะเบียนจำนองที่ดินโฉนดตราจองเลขที่ 642 หน้าสำรวจ 74 ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี เป็นประกันหนี้เงินกู้ในวงเงิน 360,000 บาท สัญญาจำนองประกัน หนี้ดังกล่าวจึงมีผลใช้บังคับได้ตามจำนวนหนี้ประธานที่สมบูรณ์ คือ จำนวน 300,000 บาท เมื่อ โจทก์บอกกล่าวบังคับจำนองแล้วโจทก์ย่อมมีสิทธิบังคับจำนองในหนี้ส่วนนี้ได้ฎีกาของจำเลย ฟังไม่ขึ้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษามานั้น ชอบแล้ว"พิพากษายืน

องค์คณะ

ปรีดี รุ่งวิสัย · อธิยา ดิษยบุตร · สมศักดิ์ เนตรมัย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4372/2545>